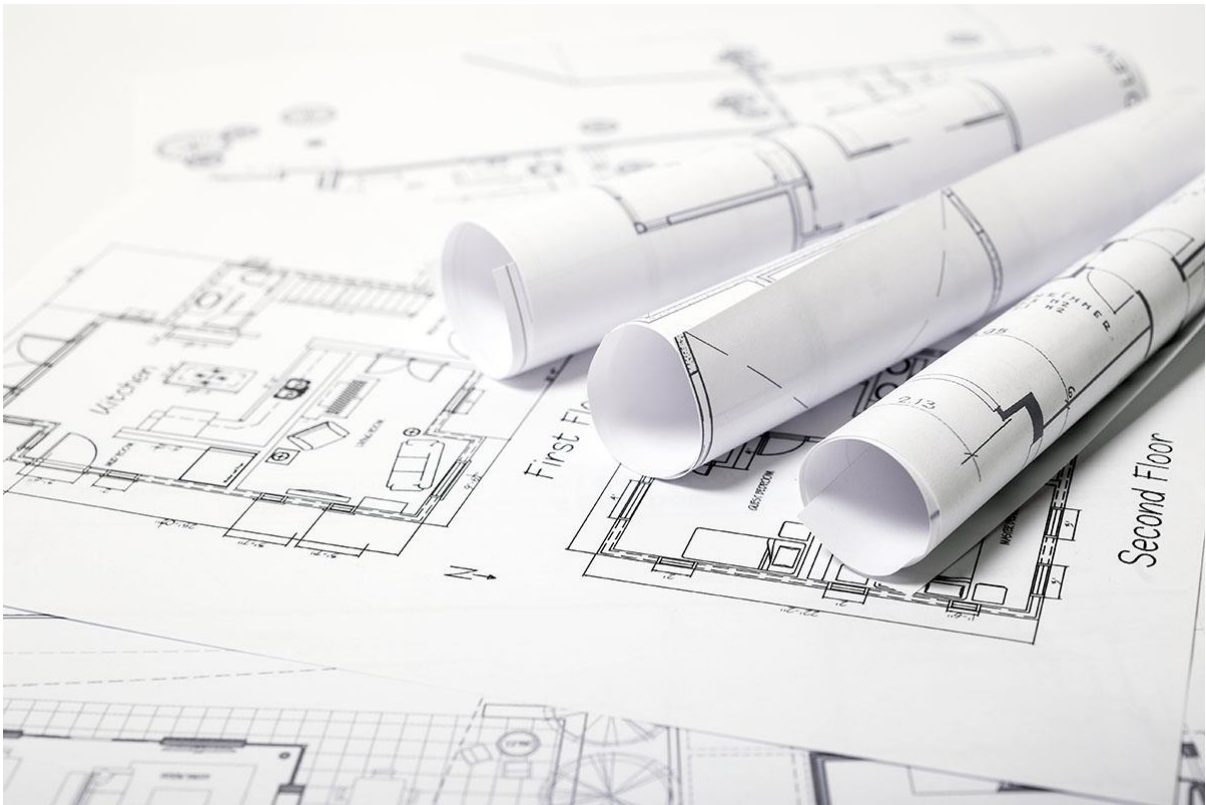

Gedeeld erf

Huis van God, thuis voor mensen

BELEIDSPLAN

Protestantse Gemeente Tubbergen

Geactualiseerde versie 2021 / 2023

Voorwoord

In 2016 heeft de Protestantse Gemeente Tubbergen haar beleidsplan voor de periode 2016 – 2021 vastgesteld. Het voornemen was om in 2020 te starten met het proces om te komen tot een nieuw beleidsplan. De uitbraak van Covid-19 en de daaropvolgende pandemie maakte echter dat de omstandigheden op dat moment niet geschikt waren om een dergelijk traject op te starten. Een belangrijke voorwaarde om tot een gedragen plan te komen is namelijk dat alle gemeenteleden de mogelijkheid hebben erbij betrokken te zijn. Door alle beperkingen was daarvoor onvoldoende gelegenheid.

De kerkenraad is nu voornemens na de zomervakantie van 2023 met het beleidsproces te starten. Tot er een nieuw beleidsplan is, willen we ons laten inspireren door deze geactualiseerde versie van het beleidsplan 2016-2021. Want, hoewel een volledig proces om tot een nieuw beleidsplan te komen de afgelopen jaren niet haalbaar bleek, hebben we zeker niet stilgezeten. Zo is er onder andere in 2021 een nieuw plan voor het gemeentewerk gekomen met meer aandacht voor de verschillende doelgroepen. Wat dat betreft zijn we als gemeente volop in ontwikkeling!

We hopen dat dit plan daar ook uiting aan geeft. Enerzijds willen we met het thema ‘Gedeeld erf’ laten zien wie we zijn en waar we voor staan, maar het maakt anderzijds ook duidelijk dat we in beweging zijn. Een huis is namelijk niet iets dat statisch is: het vraagt altijd om onderhoud, bij tijden om modernisering en soms zelfs om een verbouwing. Dit geactualiseerde plan betreft zeker nog niet de definitieve plattegrond, maar we hopen dat de inhoud van dit document ons de komende tijd mag helpen om gestalte te geven aan onze roeping om gemeente van Christus te zijn.

Visie en missie *Update 2023*

Visie

De Protestantse Gemeente Tubbergen wil een huis van God en een thuis voor mensen zijn. Een plek waar ruimte is om jezelf te zijn en samen te groeien in verbondenheid en geloof.

Missie

Als kerkelijke gemeente willen we ons laten inspireren door het Bijbelse beeld van het 'huis van God'. In het Oude Testament wordt dit beeld gebruikt om de tempel aan te duiden, die gezien werd als Gods huis op aarde. En in dit huis van God was plek voor iedereen. Iedereen was er welkom, zelfs de mus kon er een woning vinden! Wij geloven dat we geïnspireerd door Gods Geest tot op de dag van vandaag plaatsen kunnen scheppen waar mensen zich welkom en gezien mogen weten.

Jezus spreekt, als het gaat over het moment dat Hij terug zal keren naar zijn Vader, ook over een huis. Hij zegt dat Hij een huis zal klaarmaken met vele kamers of verblijven. Vaak wordt gedacht dat dit beeld betrekking heeft op een hemelse werkelijkheid, maar Jezus zegt niet dat Hij in de hemel voor de mensen als het ware een logeerkamer in orde gaat maken. Jezus wil duidelijk maken dat de relatie met zijn hemelse Vader voor alle mensen de mogelijkheid schept een plek te vinden in dat huis van God. Een woning die meer dan genoeg plek heeft en de mogelijkheid biedt om er op eigen wijze te verblijven.

Het beeld van het 'huis van God' is dus bovenal een beeld waar ruimte en beweging in zit. Er is plek voor iedereen, voor verschillende generaties en voor kortere of langere tijd.

In Twente is het niet ongebruikelijk dat verschillende generaties onder één dak leven. Een generatie aan de voorkant, de tweede generatie aan de achterkant en soms ook een derde generatie op het erf. Het beeld van een gedeeld huis of een gedeeld erf met verschillende woningen is mensen dan ook niet onbekend. Een erf dat gedeeld wordt door meerdere families en generaties is ook altijd in beweging. Het vraagt zo nu en dan om een verbouwing en om flexibiliteit. Soms moet je ruimte maken voor de ander, soms maakt het één plaats voor de ander. Letterlijk: in veel gevallen heeft bijvoorbeeld de deel, de plek waar vroeger het vee stond nu een andere invulling gekregen. Maar je moet ook in figuurlijke zin soms plaats maken voor de ander. Samenleven vraagt om respect en mildheid, om vertrouwen, zorg en betrokkenheid. Je bent met elkaar verbonden, en tegelijkertijd moet je elkaar de ruimte geven.

Dit sluit aan bij de manier waarop we in Tubbergen gemeente willen zijn. Een gemeente waar ruimte is voor mensen om te verblijven op de manier die voor hen past. Een plek waar verschillende generaties onder één dak leven. Maar tegelijkertijd worden we ook uitgedaagd op zoek te blijven naar wat ons bindt. De ene keer gaat dit gemakkelijker dan de andere keer. Maar het beeld dat in Gods huis ieder mens welkom is, doet ons beseffen dat we hier actief mee bezig zullen moeten blijven.

Heel concreet proberen we deze overtuiging ook in praktijk te brengen als het gaat om het eigen 'erf' in Tubbergen. Naast het 'huis van God' (het kerkgebouw) staat hier ook de deel (De Delle). We delen deze plek graag met andere organisaties op het gebied van welzijn en cultuur, zodat het gebouw ten dienste mag staan aan de gehele Tubbergse samenleving.

We hopen dat zo dit gedeelde erf een huis van God en een thuis voor mensen mag zijn!

Profiel *Update 2023*

- De Protestantse Gemeente Tubbergen is een veelkleurige (geloofs-)gemeenschap, waarin niet alleen ruimte is voor verschillen in geloofsbeleving, maar we deze diversiteit en ruimte ook waarderen.
- Hoewel we van elkaar verschillen in opvatting en achtergrond zoeken we verbinding. We leven met elkaar mee en hebben aandacht voor de ander.
- De zondagse eredienst is belangrijk voor het gemeentelven als moment van verbondenheid en ontmoeting met God en de medemens.
- We zoeken naar variatie wat betreft de inhoud en invulling van de kerkdienst.
- Het wordt gewaardeerd dat we de afgelopen jaren hebben geïnvesteerd in een programma van ontmoeting en verdieping.
- De protestantse kerk en De Delle zijn als plek belangrijk voor de gemeente. De locatie biedt niet alleen onderdak aan alle kerkelijke activiteiten, maar verbindt ons ook met het dorp en de samenleving.
- We weten ons vanuit het verleden verbonden met de protestantse gemeenten van noordoost Twente ('De Kleine Ring').

Bouwstenen voor het gemeentelven *Update 2021*

Bouw-plaats: jeugdwerk 0-25 jaar

Bouwstenen

- Kinderen en jongeren zijn nieuwsgierig en willen ontdekken. Hier wordt de basis gelegd voor verdere (geloofs-)ontwikkeling.
- Kinderen zijn geïnteresseerd in (bijbel)verhalen.
- Tot de eerste jaren van de middelbare school vinden jongeren het leuk om kennis overgedragen te krijgen.
- Jongeren zetten stappen richting zelfstandigheid. Ze gaan hun eigen mening vormen en keuzes maken. Ze hopen in de kerk inspirerende mensen te ontmoeten, die hen tot voorbeeld kunnen zijn bij het zoeken van hun eigen weg in het leven
- De kerk is een prachtige leerplek voor kinderen en jongeren en kan als gemeenschap helpen bij de ontwikkeling van hun talenten en interesses.
- Het organiseren van activiteiten is voor deze groep heel belangrijk.

Situatieschets en handvatten voor de toekomst

Onze gemeente kent veel kinderen en jongeren. Als er een kind gedoopt wordt, wordt in het doopgesprek duidelijk dat de doop een bewuste keuze is van de ouders. Maar vervolgens blijkt het lastig de kinderen en hun ouders bij het kerkelijk leven te betrekken.

Binnen de gemeente is zeker ruimte voor jongeren en kinderen, maar zij nemen die plek op dit moment niet in. We moeten het jeugdwerk zo inrichten dat dit aantrekkelijk en uitnodigend is voor mensen. Daarbij speelt communicatie een belangrijke rol.

Nu focussen we sterk op het kinderwerk tijdens de zondagse kerkdiensten. Dit zouden we meer kunnen loslaten. Meer losse activiteiten voor kinderen (met ouders.) hebben de toekomst.

(Bijvoorbeeld Kliederkerk)

Jongeren vinden het leuk om in de kerkdienst mee te kunnen doen. Een eigen jeugdkerk wordt steeds kwetsbaarder. Naast verkennen van mogelijkheden om de jongeren te betrekken bij het gemeentelven, moeten we meer activiteiten organiseren op andere momenten. Vanwege de drukke agenda's hebben losse activiteiten de voorkeur.

Ook voor een diaconaal project lopen jongeren over het algemeen warm. Laat ze meer hun eigen behoeften verwoorden, vul niet te veel in.

Op-bouwen: Kerk in uitvoering 25-50 jaar

Bouwstenen

- De kerkelijke gemeente staat verder bij deze doelgroep vandaan, maar er is wel degelijk vraag naar zingeving en inhoudelijke verdieping.
- Over het algemeen lijkt het niet vanzelfsprekend dat mensen in deze fase van hun leven kerkelijk betrokken zijn. (Soms ook vanwege minder goede ervaringen of het ontbreken van een realistisch beeld van wat de kerk is.)
- Belangrijk is in contact te komen met deze doelgroep door gesprek, persoonlijk contact en ontmoeting.
- Georganiseerde activiteiten zullen deze doelgroep moeilijk overhalen naar de kerk te komen.
- Deze doelgroep is wel gevoelig voor aansprekende personen en een goed inhoudelijk verhaal.
- Let op: mensen hebben vaak al een druk (sociaal) leven. Dingen mogen niet te veel tijd kosten.
- Kernmomenten rond huwelijk en doop vormen contactmoment.

Situatieschets en handvatten voor de toekomst

Als het gaat om betrokkenheid bij het kerkelijke leven moeten we constateren dat de leeftijdsgroep 25-50 voor een groot deel ontbreekt. (Daarin staan we als kerkelijke gemeente overigens niet alleen.)

Voor de toekomst van de gemeente is het belangrijk dat we mensen uit deze leeftijdscategorie bij de kerk betrekken. Maar we moeten oppassen dat dit niet een missie op zich wordt. De motivatie van het contact met deze doelgroep moet niet het verlangen tot zelfbehoud zijn.

Eerder moet het gaan om belangstelling voor het geloof en het leven van deze mensen.

Bestaande structuren helpen ons niet verder, dus we moeten op zoek naar nieuwe wegen. Waar is behoefte aan en waar kunnen we elkaar ontmoeten? Hiervoor is geen duidelijke bouwtekening beschikbaar. We moeten ons durven laten verrassen en openstaan voor de onbekende uitkomst.

Om te beginnen, zouden we kunnen investeren in persoonlijk contact.

We moeten niet vergeten dat de binding met de kerk ook vaak via de kinderen loopt. Een goede communicatie met het jeugdwerk is belangrijk, maar we moeten duidelijk voor ogen houden dat beide doelgroepen toch ook andere behoeften hebben.

Voort-bouwen: Inspiratie & ontmoeting 50-75 jaar

Bouwstenen

- Geloven is meer een bewuste keuze.
- Dit maakt dat er bij mensen behoefte is het geloof te bespreken en te bevragen. Er is ruimte dingen los te laten en een eigen weg te zoeken in het (geloofs-)leven.
- Meeleven met elkaar en omzien naar elkaar is een belangrijk onderdeel van het kerkelijk leven.
- De zaken die spelen in de maatschappij hebben de aandacht en hier mag in de kerk aandacht voor zijn.
- Deze groep deelt de behoefte aan een inhoudelijk verhaal met de doelgroep 25-50.
- De agenda biedt met de loop van de jaren meer ruimte om dingen te ondernemen.

Situatieschets en handvatten voor de toekomst

In het najaar van 2019 hebben we een mooie start gemaakt met activiteiten voor Inspiratie en Ontmoeting. Gezien de belangstelling die er was, mogen we concluderen dat hier ook behoefte aan is binnen de gemeente. Het betreft met name mensen die al betrokken zijn bij de kerkelijke gemeente.

De ruimte voor contact die met Inspiratie en Ontmoeting wordt gecreëerd, wordt zeker gewaardeerd. We constateren dat deze activiteiten bijdragen aan een versterking van de banden tussen de gemeenteleden en de opbouw van de gemeente.

Het zou waardevol zijn als mensen in de toekomst nog wat meer met elkaar in gesprek zouden durven gaan.

Deze activiteiten staan nog wel wat verder af van de mensen die in mindere mate bij de kerk betrokken zijn. Dit moeten we niet zien als een probleem aangezien de behoeften en achtergrond van de doelgroepen ook verschillend zijn.

Onder-bouwen: Individueel bezoekwerk 75+

Bouwstenen

- Mensen hebben al een langere levensweg afgelegd.
- Er is behoefte aan vertrouwde dingen.
- Beeld van de (hervormde) volkserk is hier nog sterk zichtbaar. Mensen voelen zich verbonden met de kerk, maar men is niet actief met het geloof bezig.
- Het geloof van 'huis-uit' speelt een grote rol en geeft houvast.
- Thema's van eenzaamheid en verlies (van gezondheid, van zelfstandigheid, van dierbaren) gaan spelen.

- De gezondheid wordt kwetsbaarder.
- Behoeftte aan ontmoeting rond de kerkdiensten om wel en wee met elkaar te bepraten.

Situatieschets en handvatten voor de toekomst

De gemeente kent een grote groep oudere gemeenteleden. Van deze leden is een deel erg betrokken bij de kerk. Voor anderen is de betrokkenheid meer 'van huis uit'.

De kerkelijke betrokkenheid is overigens niet altijd af te meten aan het kerkbezoek.

Er zijn mensen die vanwege gezondheidsproblemen niet meer kunnen komen. En er zijn ook mensen die nagenoeg nooit in de kerkdiensten komen en zich toch heel sterk met de kerk verbonden weten.

Dat maakt het soms lastig inschatten hoe mensen erin staan.

Toch is in het pastoraat/ bezoekwerk wel een verschuiving zichtbaar. De praktijk is niet meer dat ieder lid vanzelfsprekend op bezoek vanuit de kerk zit te wachten.

Meer dan voorheen zal het pastoraat ook voor deze doelgroep vraaggericht ingericht kunnen worden, kijkend naar de behoeften van het gemeentelid. Een bezoek wanneer er sprake is van gezondheidsproblemen of verlies van een dierbare (kruispunten) wordt gewaardeerd. Ook aandacht bij een jubileum stelt men op prijs.

Ouderen zullen niet zo snel meer naar (nieuwe) activiteiten komen. Er is over het algemeen ook minder behoefte aan ontmoeting in nieuwe groepen. Mensen hebben veelal hun eigen netwerk, dat gezien worden als heel waardevol. Het koffiedrinken na de kerkdienst is voor kerkgangers een belangrijke ontmoetingsplaats.

Huis van verbinding: Vieren en ontmoeten

Omschrijving

De kerkdienst mag een moment van ontmoeting zijn. In de dienst staat namelijk de ontmoeting met God en met de ander centraal. Wanneer we kijken naar de kerkdiensten dan omvatten deze op het gebied van ontmoeting zowel liturgische als pastorale aspecten.

Een kerkdienst biedt in de liturgie ruimte voor ontmoeting. Als we van huis gaan om naar de kerk te gaan, verlaten we namelijk onze eigen woning om op een bepaalde tijd naar een apart gezette plaats te gaan. Dat wil zeggen: we nemen een stukje tijd en ruimte die we toewijden aan God. De liturgie schept die ruimte en vormt de verbinding tussen God en mensen. Vroeger had de kerkdienst vaak sterk een (be)lerend karakter. Natuurlijk willen we ons geloof verdiepen, maar het hoeft geen hoorcollege te worden. Het zijn de liederen, de lezingen, de gebeden, de woorden, de stilte en het ritueel die ons in verbinding stellen met God en met elkaar. In onze toewijding aan God, komt de ander (ver weg en dichtbij) mee.

Want wanneer we naar de kerk gaan, nemen we ons eigen leven mee. Wij worden geen andere mensen als we de drempel van de kerk overgaan. En dat hoeft ook niet. In de ontmoeting met God mogen we zijn zoals we zijn. Alle emoties en gevoelens mogen benoemd worden. En tegelijkertijd kan de kerkdienst, de ontmoeting met het Hogere, die Andere, op onverwachte wijze ons leven ook dragen of keren. Daarbij gaat het in de kerkdienst niet alleen om ons eigen leven. We worden ook opgeroepen tot zorg en aandacht voor de ander.

Situatieschets en handvatten voor de toekomst

Op dit moment is de kerkdienst nog vrij klassiek ingevuld met een grote nadruk op de 'preek' en de voorganger. Aan de ene kant is er onder gemeenteleden behoefte aan deze invulling van de kerkdiensten, maar aan de andere kant leeft ook het verlangen om te zoeken naar meer afwisseling en spontaniteit in de kerkdiensten. Een buitendienst, een koor, andere muziek, de medewerking van gemeenteleden, het zijn allemaal dingen die hieraan bij kunnen dragen.

Het is een mooie uitdaging om op zoek te gaan naar meer diversiteit in de diensten zodat verschillende doelgroepen zich wellicht meer aangesproken voelen. Tegelijkertijd is het ook de vraag hoe we de diensten 'in balans' kunnen houden.

De overtuiging dat het in de kerkdienst gaat om de ontmoeting en samen 'vierende gemeente' zijn, zou meer uitgewerkt en uitgedragen mogen worden. Opvallend is bijvoorbeeld hoe weinig de viering van het avondmaal bij mensen leeft, terwijl dit misschien wel als het hart van het geloof en van de gemeenschap gezien kan worden. De maaltijd is het beeld van ontmoeting waar alles en allen samen mogen komen.

Open huis: Gastvrije kerk

Omschrijving

We hebben te maken met twee groepen 'nieuw-ingekomen';

1. Personen die al ingeschreven stonden bij een gemeente die deel uitmaakt van de Protestantse Kerk en die vanwege een verhuizing binnen de grenzen van de PG Tubbergen automatisch overgeschreven worden.
2. Personen die zelf aangeven lid te willen worden van de gemeente.

Situatieschets en handvatten voor de toekomst

Ieder jaar komen er nieuwe mensen binnen de grenzen van onze gemeente wonen. Zij stonden vanuit hun vorige woonplaats bij de kerk ingeschreven en verschijnen met de verhuizing automatisch in onze administratie. Het is belangrijk ook de kerkelijke gemeente te presenteren als onderdeel van de nieuwe woonomgeving. Het is zeker mogelijk dat we mensen via deze weg bij het gemeentelven kunnen betrekken. Aan de andere kant is het belangrijk realistische verwachtingen te hebben. Mensen die voorheen niet gewend waren naar de kerk te gaan, zullen nu niet ineens anders gaan denken. Maar zeg nooit 'nooit'

Er zijn ook mensen die nog niet in ledenadministratie staan, maar zelf aangeven lid te willen worden. Dit is inmiddels al een aantal keer voorgekomen. Het is belangrijk dat we nadenken op welke wijze we deze nieuw-ingekomen beter kunnen leren kennen en in de gemeente op kunnen nemen.

Oog voor de wereld: Diaconaat *Update 2023*

Omschrijving

Diaconie betekent ook wel 'dienen aan tafel'. Het drukt uit dat we als volgelingen van Jezus geroepen zijn om elkaar en de wereld te dienen. Diaconaat is de dienst van barmhartigheid en gerechtigheid. In het diaconaat is de kerk solidair met wie lijden in de wereld en geeft zij vorm aan de verwachting van het Rijk van God voor deze wereld.

De diaken heeft een belangrijke rol als voortrekker in de diaconale roeping van de gemeente. Die diaconale roeping kun je als volgt samenvatten: delen van wat de gemeente aan gaven geschonken is, helpen waar geen helper is en getuigen van de gerechtigheid van God waar onrecht geschiedt.

Situatieschets en handvatten voor de toekomst

De diakenen verrichten talrijke activiteiten in en voor de gemeente om te kunnen (uit)delen. Iedere zondag wordt er in de kerkdienst gecollecteerd voor een goed doel. De ene keer is de opbrengst bestemd voor een project dicht bij huis, de andere keer gaat de opbrengst naar een project verder weg. Hiernaast doet de diaconie ook nog extra giften aan bepaalde doelen. Op sommige terreinen trekken we samen op de met onze protestantse buurgemeenten.

Wanneer mensen geconfronteerd worden met geldzorgen kunnen de diakenen daar ook bij helpen. Samen kijken we wat er mogelijk is en wat de juiste adressen zijn om de problemen te verkleinen. Hiervoor onderhouden we ook goede contacten met gemeente Tubbergen en welzijnsorganisaties. In sommige gevallen worden renteloze leningen verstrekt aan particulieren in probleemsituaties.

Wat betreft het delen van gaven en giften, hoeven we natuurlijk niet alleen aan financiële middelen te denken. In november verzorgt de diaconie fruitbakjes voor de oudere leden van de gemeente en in het voorjaar verzorgen we het palmpaasontbijt. Samen met de parochie delen we rond Kerst en Pasen boodschappenpakketten uit aan mensen en gezinnen die het financieel moeilijk hebben. Ook blijven de we hierin de samenwerking zoeken met de andere gemeenten van de Kleine Ring.

Om dit alles mogelijk te maken is de diaconie afhankelijk van inkomsten uit de diaconale collecten en de opbrengst van diaconale eigendommen (onroerend goed).

Het is wenselijk dat de betrokkenheid van de gemeente bij de wereld niet alleen gezien wordt als een taak van de diaconie, maar dat alle gemeenteleden uitgenodigd en uitgedaagd worden hieraan bij te dragen. We hopen dat het uitbreiden van informatie over collecten en projecten in bijvoorbeeld de Ringspraak, Gemeentebrief, Kerkapp en in de zondagse dienst, inspirerend is. Samenwerking met de burgerlijke gemeente, PCI en gemeenten van de Kleine Ring blijft belangrijk.

Een stevig huis: Financiële situatie *Update 2023*

Omschrijving

Het college van kerkrentmeesters stelt zich ten doel middels een sluitende begroting bij te dragen aan een vitale gemeente. We vinden het belangrijk dat de gemeente op financieel gebied gezond blijft, maar ook dat de middelen gebruikt worden om activiteiten te organiseren die bijdragen aan het gemeentelieven. Bijzondere aandacht is er voor de personele bezetting, het onderhoud van de gebouwen en de begraafplaats. Een belangrijke bron van inkomsten is het zogenaamde levende geld. (Opbrengst Actie Kerkbalans en collecten). Verder worden inkomsten gegenereerd d.m.v. rente, huren en pachten.

Situatieschets en handvatten voor de toekomst

In 2016-2017 heeft het College van Kerkrentmeesters actief ingezet op verbetering van de financiële situatie van de gemeente. Er is onderzocht op welke wijze de inkomsten konden worden vergroot, dan wel waar de kosten konden worden verlaagd. Het gevolg hiervan is ook dat besloten is een stichting op te richten ten behoeve van de exploitatie van zalencentrum 'De Delle'. Er is geïnvesteerd in de gebouwen en in de begraafplaats om de uitstraling te verbeteren. Ook wordt gekeken wat de mogelijkheden zijn om het energieverbruik om laag te brengen.

De opbrengst vanuit de Actie Kerkbalans is de afgelopen jaren min of meer gelijk gebleven.

De verwachting is dat het aantal leden ook de komende jaren zal afnemen. Daarbij laat de leeftijdsopbouw zien dat het aantal jongeren afneemt en het aandeel ouderen toeneemt. De vraag is wat dat met de opbrengst van Kerkbalans zal doen en wat de gevolgen zijn voor het gemeentelieven.

Bijlage 1: geschiedenis van de gemeente

De geschiedenis van de Protestantse Gemeente Tubbergen gaat terug tot de roerige tijden van de reformatie in de 16e eeuw. De jaartallen van de predikantenborden boven de zij-ingang van de kerk getuigen hiervan.

De hervorming komt in Twente moeizaam tot stand. Ondanks de reformatie bleef er een behoorlijke rooms-katholieke stroming. Hoewel de uitoefening van de roomse godsdienst officieel verboden en slechts in schuilkerken geduld werd, bestond in Tubbergen al sinds 1688 een roomse parochie. Sinds 1602 hebben 24 predikanten de Hervormde Gemeente te Tubbergen gediend. (Tijdens het 12-jarig bestand, van 1609-1621 was overeengekomen dat plaatselijk de pastor van de ene kerk tevens ook pastor van de andere zou zijn, zodat pastoors tevens dominee waren en omgekeerd. Dat heeft de historische waardering van sommige pastores bemoeilijkt.)

Sinds de Franse revolutie in Nederland zich deed gelden, kwam er een einde aan de bevoorrechte maatschappelijke positie van de kerk der hervormden en werden protestanten en roomsen politiek gezien op een lijn gesteld. 'Vrijheid, gelijkheid en broederschap' was nu de leus.

Van 1806 tot 1810 was Nederland een koninkrijk onder Lodewijk Napoleon, een broer en vazal van de grote Napoleon. Lodewijk Napoleon bracht in 1809 een bezoek aan Twente en kwam op 8 maart met groot gevolg in Almelo aan, waar hij logeerde op huize Almelo, bij graaf Van Regteren. Hier verleende hij audiëntie aan enkele naburige pastoors, waaronder Joannes van Weersel, pastoor van Tubbergen. Er lag een verzoek van de rooms-katholieken om over de kerk te beschikken gezien hun overgrote meerderheid in Tubbergen.

Op 14 maart werd bij koninklijk decreet besloten: "de groote kerk te Tubbergen zal met de 1ste louwmaand aanstaande aan de roomsgezinden worden afgestaan, na welke tijd in dezelve met zal worden begraven, behoudens het recht om de grafzerken te reclameren" terug te vorderen. Dit besluit veroorzaakte een roerige periode, vreugde die er heerste bij de katholieken en de ontstemming onder de hervormden. Lambertus Engbers, aartspriester van Twente, schreef op 16 januari 1810 dat de katholieken "in een plechtige processie snikkend en wenend van aandoening" de St. Pancratiuskerk van Tubbergen weer in bezit namen.

Het genoemde besluit leidde tot de bouw in 1810 van de nieuwe kerk, een zogenaamde Waterstaatskerk, voor de hervormden. Dat gebeurde onder de hoede van ds. Donckermann, die op 3 maart 1811 de kerk inwijdde. Uit de Rooms-Katholieke kerk mochten de Hervormden de roerende goederen meenemen o.a. de in 1519 van Franse kalksteen gemaakte preekstoel en het uit 1789 stammende orgel.

De kleine Hervormde gemeente - in 1810 maar 68 leden en in 1850 nog maar 6 gezinnen - gaat een moeilijke tijd tegemoet. Ze zweeft op de rand van het bestaansminimum. In dit verband moet de naam genoemd worden van de strijdbare ds. R. Hattink, die de gemeente van 1841 tot 1896 heeft gediend. In de oudejaarsavonddienst van 1852 preekt hij over Matteus 8:25: 'Heere, help ons wij vergaan!'. Deze tekst is letterlijk van toepassing op de gemeente en luidt het begin van een ommekeer in.

Met de oprichting van een steunfonds - de fundatie voor de Hervormden in Tubbergen krijgt de gemeente meer grond onder de voeten en begint een langzame maar gestage groei. De Bijbeltekst is opgenomen in het kerkzegel en prijkt boven de voordeur van de pastorie aan de Uelserweg.

Bijlage 2: Stichting De Delle

Zalencentrum 'De Delle' is gelegen naast de Protestantse Kerk aan de Hattinkstraat 4 in Tubbergen. Tot eind 2015 was de Delle in beheer bij het bestuur van de Protestantse Gemeente Tubbergen. Onder verantwoording van het kerkbestuur is in 2015 een grondige renovatie uitgevoerd en is een stichting opgericht die met ingang van 1 januari 2016 het beheer en verhuur van De Delle heeft overgenomen.

Naast het faciliteren van vergaderingen en andere activiteiten van de Protestantse Gemeente, zet het bestuur zich in om een dorpshuisfunctie te vervullen, met alle daaraan verbonden activiteiten. Het zalencentrum beschikt over meerdere zalen. Deze zalen zijn geschikt voor het houden van bijvoorbeeld vergaderingen, bijeenkomsten, zang-, muziek- en taallessen, sportlessen, koorrepetities, enzovoort.

Op dit moment maken tal van maatschappelijke (vrijwilligers)organisaties, verenigingen en stichtingen gebruik van De Delle. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om de Kunstenschool Kaliber, Gemeente Tubbergen, de Zonnebloem en de GGD (vaccinaties). Maar ook ouderenbonden, vrouwenverenigingen, zangkoren, carnavalsverenigingen, politieke partij en ondernemersverenigingen komen hier bij elkaar.

Daarnaast is er een permanente dagopvang van de Twentse Zorg Centra en is de aula in beheer van Puur uitvaart.

Bijlage 3: Protestantse Begraafplaats

De Protestantse Gemeente Tubbergen heeft de beschikking over een begraafplaats. Deze is gelegen aan de Hardenbergerweg 64a te Tubbergen. Hoewel deze begraafplaats van oudsher verbonden is met de protestantse gemeente mogen ook overledenen die geen binding hadden met de protestantse kerk hier hun laatste rustplaats krijgen. Er is ruimte om te begraven, maar het is ook mogelijk een urn bij te zetten in de urnenmuur of urnenkelder. Tevens beschikt de begraafplaats ook over een strooiveld.

De heer Piet Klingeman (06 – 20 36 07 88) is beheerder van de begraafplaats.
Voor grafrechtadministratie kan men wenden tot Johan Smoes (0546 – 87 32 80)
Voor de begraafplaats is een reglement opgesteld.

De verzorging en het onderhoud van de graven is de verantwoordelijkheid van de nabestaanden of rechthebbenden. (Dit is geen taak van de Protestantse Gemeente Tubbergen.) Wie niet zelf het onderhoud van de graven kan doen wordt verzocht dit rechtstreeks met Grafverzorging Twente te regelen. (Het college van kerkrentmeesters of de begraafplaatscommissie is hierbij geen tussenpersoon!)

Het algemene onderhoud van de begraafplaats wordt gedaan door een groot aantal vrijwilligers. Johan Smoes coördineert dit namens het college van kerkrentmeesters van de Protestantse Gemeente Tubbergen. (NB. Er is een klein aantal graven die onder het beheer van het College van Kerkrentmeesters vallen. De verzorging hiervan is uitbesteed aan Grafverzorging Twente.)